

Tekoälyn käytön valvonta

Valvottavatilaisuus 5.3.2026

Valvottavatilaisuus 5.3.2026

Aamukahvit

Tervetuloa

Samu Kurri, osastopäällikkö

Tekoälyä koskevasta sääntelystä

Annakaisa Koskimäki, vanhempi juristi

Finanssialan toimijoita koskevista velvoitteista

Mia Talvasto, johtava asiantuntija

Valvonnan käynnistyminen

Jussi Terho, toimistopäällikkö

Kysymyksiä ja keskustelua

Finanssivalvonnan strategia 2026–2028

Näin finanssivalvonta toimii käytännössä

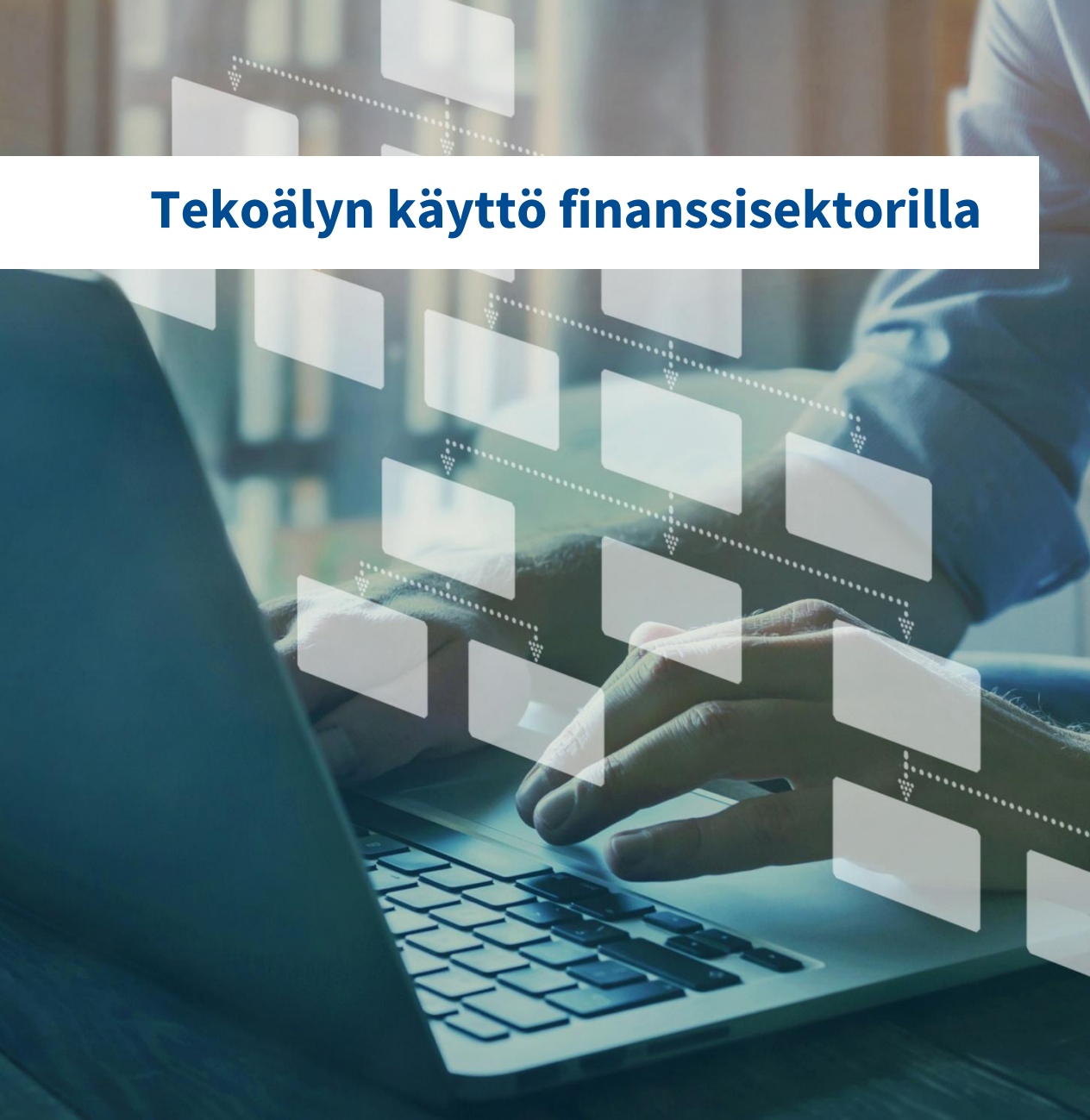
Finanssialan **sääntely on pääosin EU-tasoista**. Sen noudattamista valvotaan pääsääntöisesti kansallisella tasolla, kuten Finanssivalvonnassa.

Finanssivalvonta arvioi onko valvottavien **toiminta terveellä pohjalla**.

Jatkuvaan valvontaan kuuluvan raportoinnin lisäksi Finanssivalvonta saa tietoa valvottavistaan säännöllisten **tarkastusten** kautta.

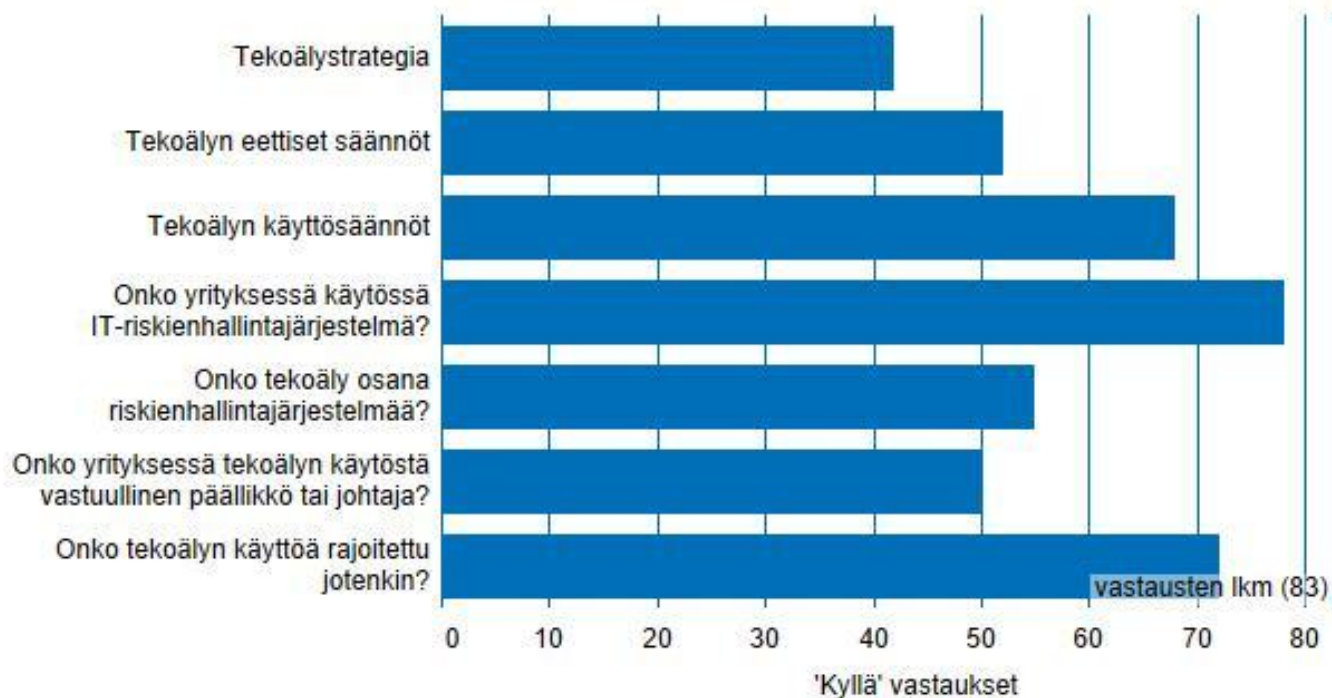

Tekoälyn käyttö finanssisektorilla

- Finanssivalvonnan tekemän teema-arvion* mukaan 88 % finanssisektorin toimijoista joko jo käyttää tekoälyratkaisuja tai suunnittelee niiden käyttöä seuraavan kahden vuoden sisällä.
- Kaikki suuret ja keskisuuret toimijat kuuluvat tähän ryhmään.
- Tekoälyinvestoinnit tulevat kasvamaan myös lähivuosina.

* [Teema-arvio tekoälyn käytöstä finanssisektorilla, kesäkuu 2025](#)

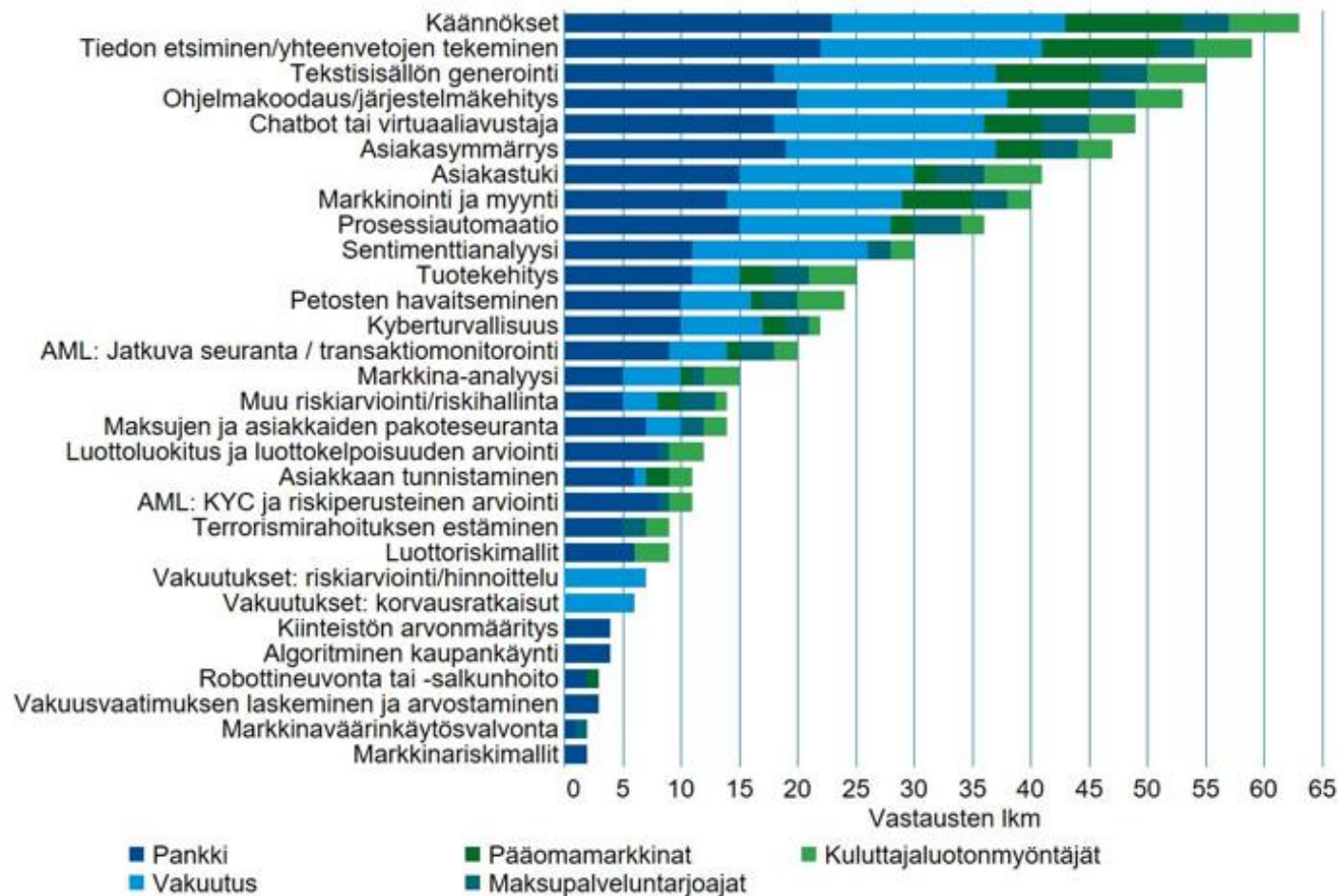
Tekoälyhallinto ja -käytänteet

Lähde: Finanssivalvonta

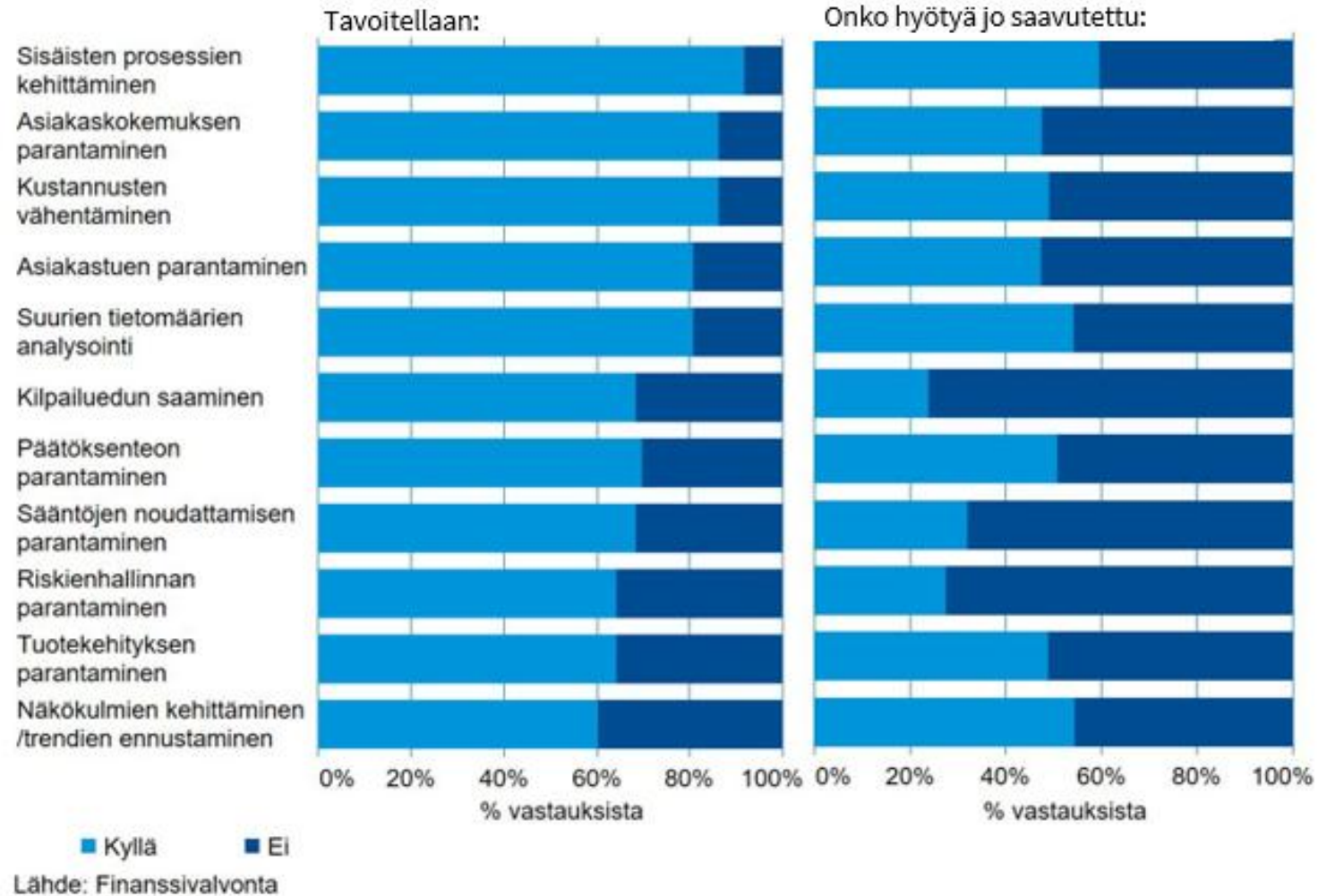
- 51 prosentilla on tekoälystrategia
- 63 prosentilla on tekoälyn eettiset säännöt
- 82 prosentilla on tekoälyn käytösäännöt

Tekoälykäyttötapaukset finanssialalla

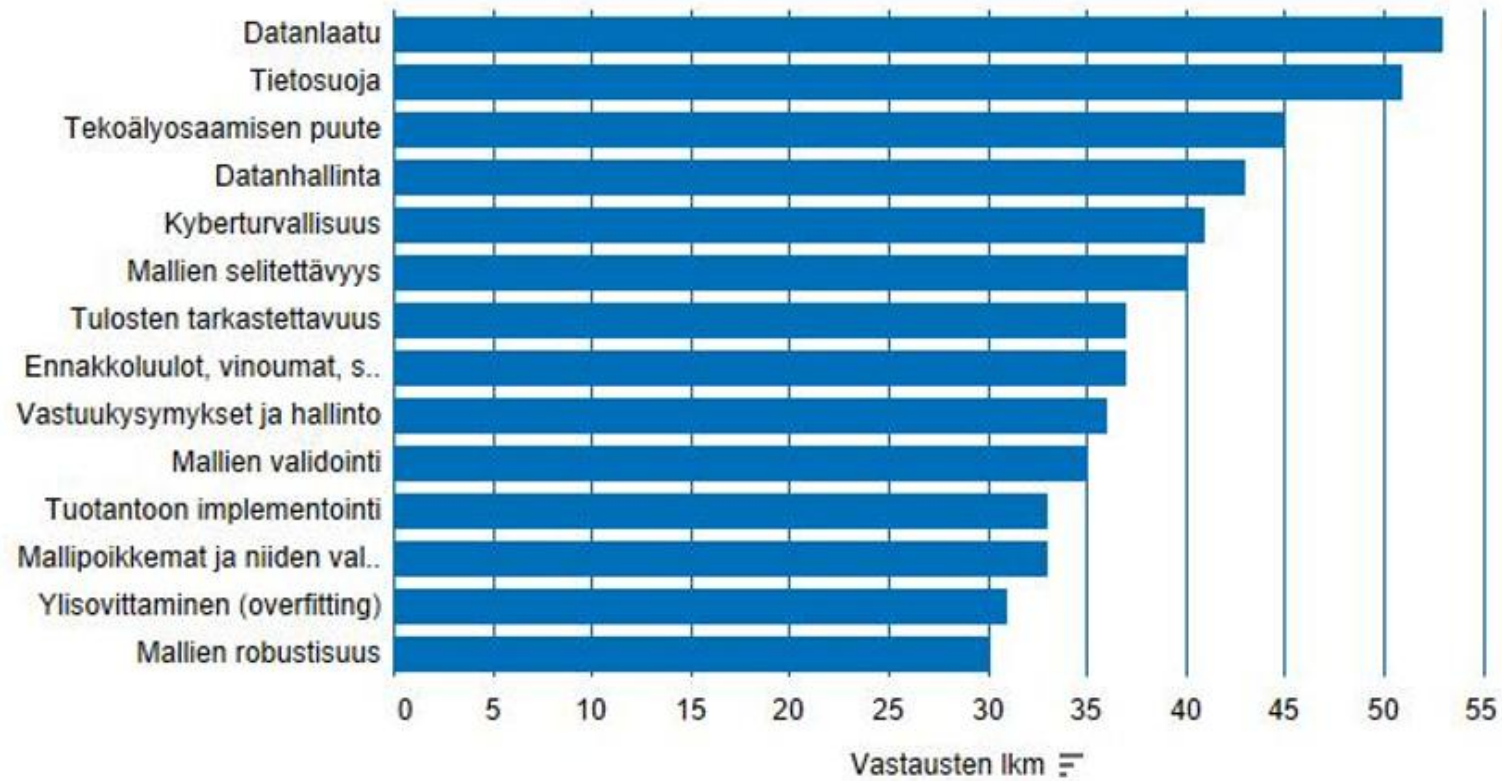

Lähde: Finanssivalvonta

Onko hyötyjä saavutettu?

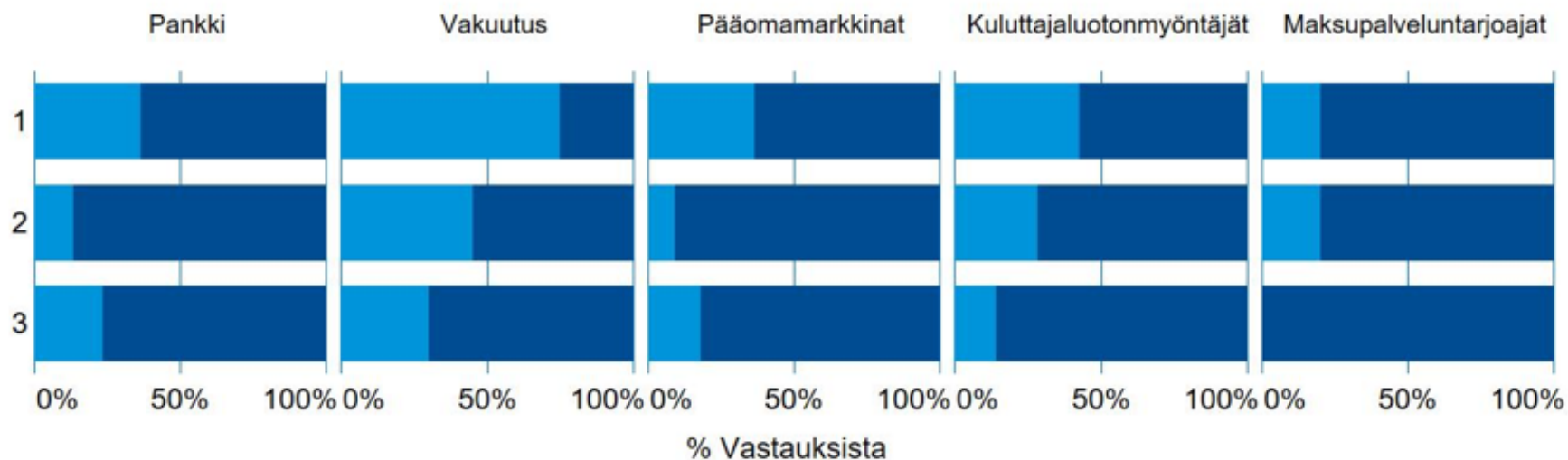

Riskien tunnistaminen

Lähde: Finanssivalvonta

Syrjimättömyyden varmistaminen

- 1 Käytättekö tekniikoita tai toimintatapoja syrjimättömyyden varmistamiseksi?
2 Seuraatteko ja arvioitteko säännöllisesti tekoälykäyttötapausten syrjimättömyyttä?
3 Oletteko huomanneet haasteita tekoälykäyttötapausten syrjimättömyyden varmistamisessa?

■ Kyllä ■ Ei

Lähde: Finanssivalvonta

Valmistautuminen EU:n tekoälyasetuksen voimaantuloon

- Vastausten perusteella tapoja valmistautua asetuksen voimaantuloon ja täyttää sääntelyn vaatimukset ovat esimerkiksi
 - tekoälyhallintomallin tai -politiikan luominen
 - tekoälyn käytösäännöt
 - kiellettyjen käytäntöjen määrittely
 - ohjeistusten laatiminen ja
 - tekoälyn käyttökoulutukset
- Jotkut vastaajista ovat määritelleet tekoälyä varten oman riskiarviointimallin.
- Osalla vastanneita yrityksiä ei ole tarvetta valmistautua asetuksen määrittelemien suuririskisten tekoälyjärjestelmien valvontaan, koska niillä ei ole käytössä tai ne eivät suunnittele ottavansa käyttöön tällaisia järjestelmiä.

Tekoälyä koskevasta sääntelystä

Annakaisa Koskimäki, vanhempi juristi

1. Lainsäädäntökehyksestä

AI Act

Kansallinen laki
tekoälyn
valvonnasta +
HE2

Finanssialan sektorikohtainen sääntely

Digitaalisia alustoja ja järjestelmiä
koskeva sääntely

Yleissääntely

Digital Omnibus on AI

2. Asetuksen soveltamisalasta ja määritelmistä

Tekoälyjärjestelmällä tarkoitetaan konepohjaista järjestelmää, joka on suunniteltu toimimaan käyttöönoton jälkeen vaihtelevilla autonomian tasoilla ja jossa voi ilmetä mukautuvuutta käyttöönoton jälkeen ja joka päättelee vastaanottamastaan syötteestä eksplisiittisiä tai implisiittisiä tavoitteita varten, miten tuottaa tuotoksia, kuten ennusteita, sisältöä, suosituksia tai päätöksiä, jotka voivat vaikuttaa fyysisiin tai virtuaalisiin ympäristöihin. (3 artikla, 1. kohta)

Yleiskäyttöisellä tekoälymallilla tarkoitetaan tekoälymallia, myös silloin, kun tällainen tekoälymalli on koulutettu suurella määrällä dataa käyttäen laajamittaista itsevalvontaa, joka on hyvin yleisluonteinen ja pystyy suorittamaan pätevästi monenlaisia erillisiä tehtäviä riippumatta siitä, miten malli saatetaan markkinoille, ja joka voidaan integroida erilaisiin ketjun loppupään järjestelmiin tai sovelluksiin, lukuun ottamatta tekoälymalleja, joita käytetään tutkimus-, kehitys- tai prototyypitoimintaan ennen niiden saattamista markkinoille (3 artikla, 63. kohta)

Tarjoaja, käyttöönottaja, maahantuoja, jakelija

3. Asetuksen riskiluokittelusta

Tekoälyn riskiluokittelu

KOLME OLENNAISINTA ASIAA

1. Tekoälyasetuksen taustatarkoitus ja miten se asettuu sääntelyn viitekehykseen
2. Soveltamisala ja määritelmät
3. Riskiluokittelu ja mitä vaatimuksia eri kategorioihin sisältyy

Mistä lisätietoa?

Mistä tietoa sääntelystä?

- EU:n tekoälyasetus [Asetus - EU - 2024/1689 - FI - EUR-Lex](#)
- [Digital Omnibus on AI Regulation Proposal | Shaping Europe's digital future](#)
- Laki eräiden tekoälyjärjestelmien valvonnasta (1377/2025) [SäädK 1377/2025](#)
- HE laiksi eräiden tekoälyjärjestelmien valvonnasta ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta [Hallituksen esitys eräiden tekoälyjärjestelmien valvonnasta annetun lain muuttamiseksi ja eräksi muiksi laeiksi \(tekoälyasetuksen II vaiheen täytäntöönpano\) - Työ- ja elinkeinoministeriö](#)
- [Tekoälyasetus - Työ- ja elinkeinoministeriö](#)

Mistä pitäisi lisäksi olla tietoinen (esimerkkejä)?

Komission suuntaviivat kielletyistä käytänteistä (julkaistu 2/2025)

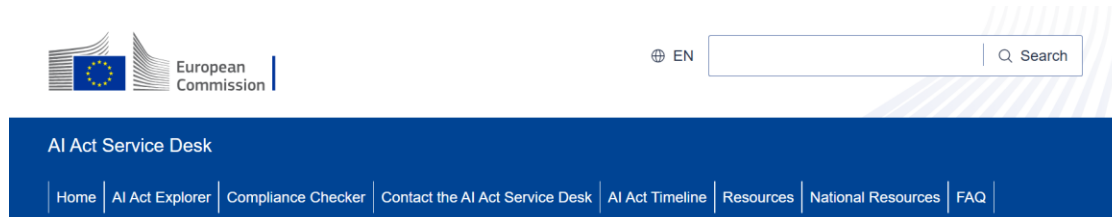
Code of practice tekoälyn laatiman sisällön merkitsemisestä (luonnos julkaistu 12/2025, valmis 5-6/2026)

Mitä EU:ssa valmistelussa vuonna 2026 (guidelines)

- Guidelines on the practical application of the high-risk classification
- Guidelines on the practical application of the transparency requirements under Article 50 AI Act
- Guidance on the reporting of serious incidents by providers of high-risk AI systems
- Guidelines on the practical application of the high-risk requirements
- Guidelines on the practical application of the obligations for providers and deployers of high-risk AI systems
- Guidelines with a template for the fundamental rights impact assessment
- Guidelines on the practical application of rules for responsibilities along the AI value chain
- Guidelines on the practical application of the provisions related to substantial modification
- Guidelines providing a voluntary template for the post-market monitoring of high-risk AI systems
- Guidelines on the elements of the quality management system which SMEs and SMCs may comply with in a simplified manner
- Guidelines on the AI Act's interplay with other EU legislation, for example the joint guidelines of the Commission and [European Data Protection Board](#) on the interplay of the AI Act and EU data protection law

[Lähde: Supporting the implementation of the AI Act with clear guidelines | Shaping Europe's digital future](#)

Mistä saa konkreettisesti apua?

Latest frequently asked questions

Check out our latest FAQ, based on questions received during the AI Pact webinars and submissions from stakeholders

[See all FAQs](#)

Latest News

Stay informed on the latest developments of the EU AI Act on the Digital Strategy website.

[See all AI Act news](#)

AI Act Single Information Platform

AI Act Explorer

The AI Act Explorer is an online tool designed to help users to browse through different chapters, annexes and recitals of the AI Act in an intuitive way.

Compliance Checker

The AI Act compliance checker is a tool that assists in evaluating whether AI systems and general-purpose AI models meet the requirements set by the AI Act.

AI Act Service Desk

Contact the AI Act Service Desk team whenever you need further assistance — including in your own language. The Service Desk enables stakeholders to submit questions about the AI Act and receive answers from a team of experts working in close cooperation with the EU AI Office.

TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto

Lähteet: [Tietoa EU:n tekoälyasetuksesta](#) | [Traficom](#)

[AI Act Single Information Platform](#) | [AI Act Service Desk](#)

Finanssialan toimijoita koskevista velvoitteista

Mia Talvasto, johtava asiantuntija

Tekoälyasetuksen tarkoitus

Pyrkii edistämään ja mahdollistamaan
tekoälyn kehittämistä ja käyttöä
Euroopassa

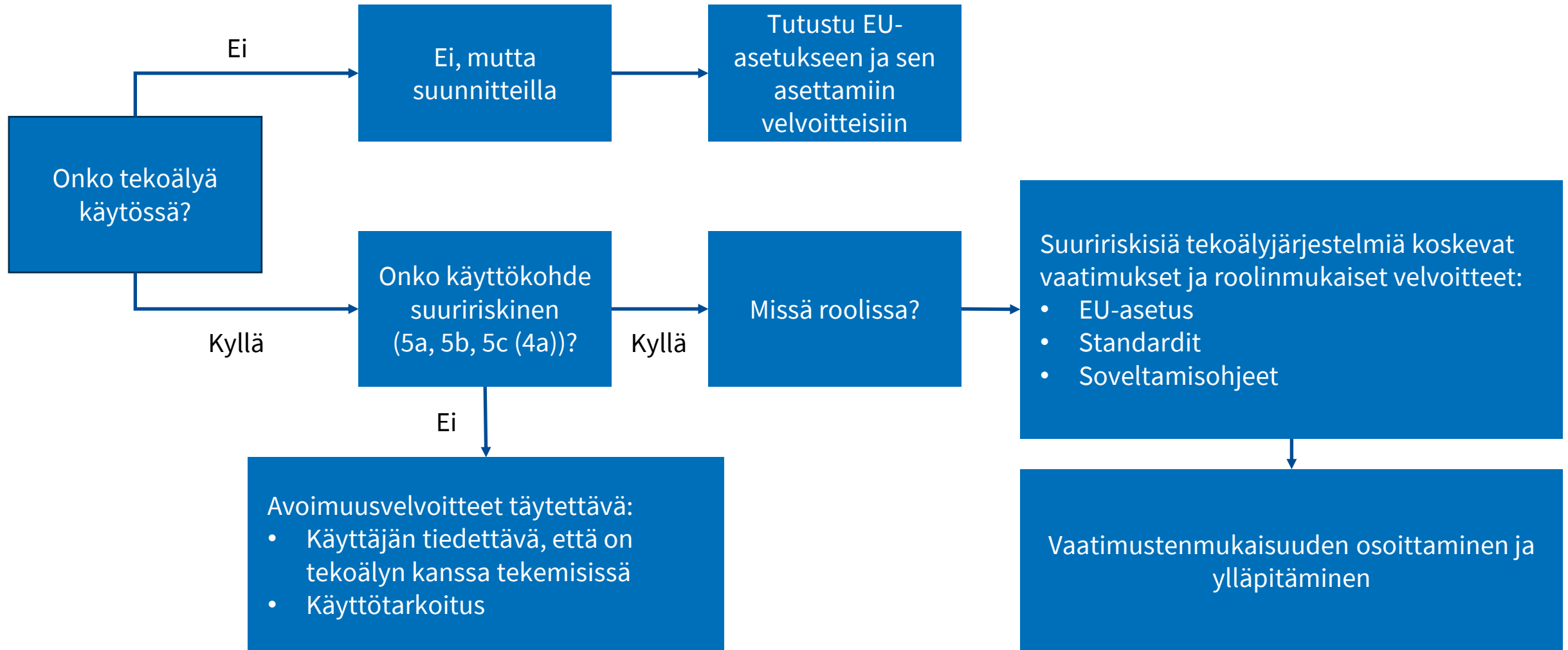
Varmistetaan ihmisten
terveys, turvallisuus ja perusoikeudet

Tekoälyasetus tuo finanssialan toimijoille arvioitavaa ja tehtävää

- Kuuluuko tekoälyjärjestelmä tekoälyasetuksen soveltamisalaan?
- Mihin riskiluokkaan se kuuluu?
- Missä roolissa toimija on tekoälyn käytössä?
- Mitkä vaatimukset tulee täyttyä?
- Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen
- Vaatimustenmukaisuuden ylläpitäminen

Tekoälyn käyttö ja täytettävät vaatimukset

Tekoälyasetus (2024/1689)

Tekoälyjärjestelmällä tarkoitetaan:

*"**konepohjaista järjestelmää**, joka on suunniteltu toimimaan käyttöönoton **jälkeen vaihtelevilla autonomian tasoilla** ja jossa **voi ilmetä mukautuvuutta** käyttöönoton jälkeen ja joka **päättelee vastaanottamastaan syöttestä** eksplisiittisiä tai implisiittisiä tavoitteita varten, **miten tuottaa tuotoksia**, kuten ennusteita, sisältöä, suosituksia tai päätöksiä, jotka voivat **vaikuttaa fyysisiin tai virtuaalisiin ympäristöihin**." 3 Artiklan 1.kohta*

[Komission suuntaviivat asetuksessa vahvistetusta tekoälyjärjestelmän määritelmästä](#)

Suuririskiset tekoälyjärjestelmät finanssialalla

- Finanssivalvonta valvoo finanssisektorilla tiettyjä suuririskisiä tekoälyjärjestelmiä:
 - a) Arviointi oikeudesta julkisen avun etuuksiin ja palveluihin koskien tiettyjä lakisääteisiä vakuutuksia (5a)
 - b) Luottokelpoisuuden arviointi tai luottopisteytyksien määrittäminen (5b)
 - c) Riskiarviointi ja hinnoittelu sairaus- ja henkivakuutustapauksissa (5c)

Velvoitteet finanssialan toimijoille

- Tekoälyasetus määrittelee velvoitteet eri riskiluokille ja rooleille
 - Riskiluokat kerrottu asetuksessa
 - kielletyt, suuririskiset, rajoitettu riski, vähäinen riski
 - Roolit kerrottu asetuksessa
 - tarjoaja (kehittäjä), käyttöönottaja (käyttäjä), valtuutettu edustaja, maahantuoja, jakelija
 - Velvollisuudet kerrottu asetuksessa
- Komissio julkaisee standardeja ja ohjeita soveltamiseen

Esimerkkejä vaatimuksista: Suuririskisiä tekoälyjärjestelmiä koskevat vaatimukset (artiklat 9-15)

Suuririskisiä tekoälyjärjestelmiä koskevat vaatimukset :

- EU-asetus

- Riskienhallintajärjestelmä
- Data ja datanhallinta
- Tekninen dokumentaatio
- Tietojen säilyttäminen
 - lokitiedot
- Avoimuus ja tietojen antaminen käyttöönottajille
 - käyttöohjeet
- Ihmisen suorittama valvonta
- Tarkkuus, vakaus ja kyberturvallisuus

Lisäksi asetus määrittelee suuririskisten tekoälyjärjestelmien tarjoajien , käyttöönottajien sekä muiden osapuolten velvollisuudet

Vaatimuksenmukaisuuden osoittaminen

- Vaatimuksenmukaisuus on osoitettava ennen kuin tekoälyjärjestelmä asetetaan saataville markkinoille tai se otetaan käyttöön
- Tarjoajien velvollisuus laatia vaatimuksenmukaisuusvakuutus, joka osoittaa, että suuririskinen tekoälyjärjestelmä täyttää asetuksen vaatimukset
- Lähtökohta vaatimuksenmukaisuuden osoittamisessa on aina tarjoajalla, ei viranomaisella
- Viranomaisella oikeus pyytää ja tarkastaa asetuksen asettamat vaatimukset ja edellytykset vaatimuksenmukaisuudelle mm. tekninen dokumentaatio, riskienhallintajärjestelmä, vaatimuksenmukaisuusvakuutus, CE-merkintä, lokitiedot jne.
- Viranomaisella on oikeus arvioida täyttyvätkö asetuksen asettamat vaatimukset järjestelmän osalta

Aikataulu

Kiellettyjen käyttötapojen kieltäminen on jo voimassa (2.2.2025 alkaen)

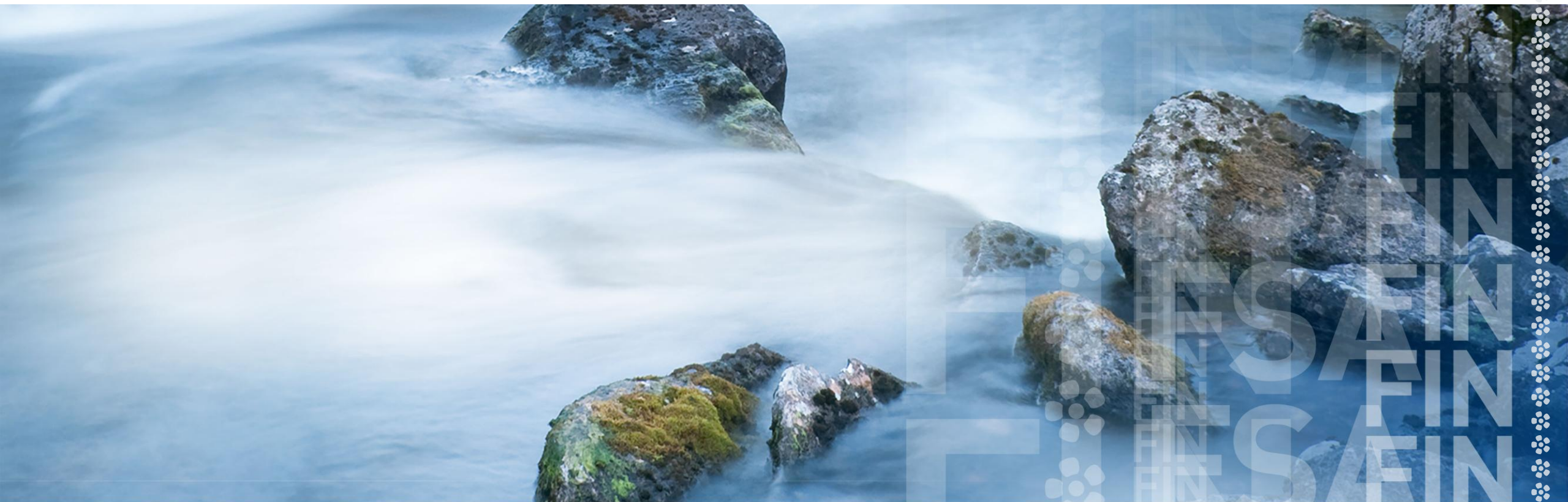
Suuririskisten tekoälyjärjestelmien velvoitteiden soveltaminen alkaa 2.8.2026-12/2027 riippuen standardien voimaantulosta (6kk)

Tekoälyn testiympäristö elokuu/2026

Ennen 2.8.2026 markkinoille saatettujen suuririskisten tekoälyjärjestelmien tulee täyttää asetuksen vaatimukset 2.8.2030 mennessä

Valvonnan käynnistyminen

Jussi Terho, toimistopäällikkö

Valvonnan käynnistyminen

2025: Valmistelu

- Tekoälyn käyttö teema-arvio
- Vastauksia käytetään valvonnan suunnitteluun ja valvontatoimien riskiperusteiseen kohdentamiseen

2026: Valvonnan käynnistäminen

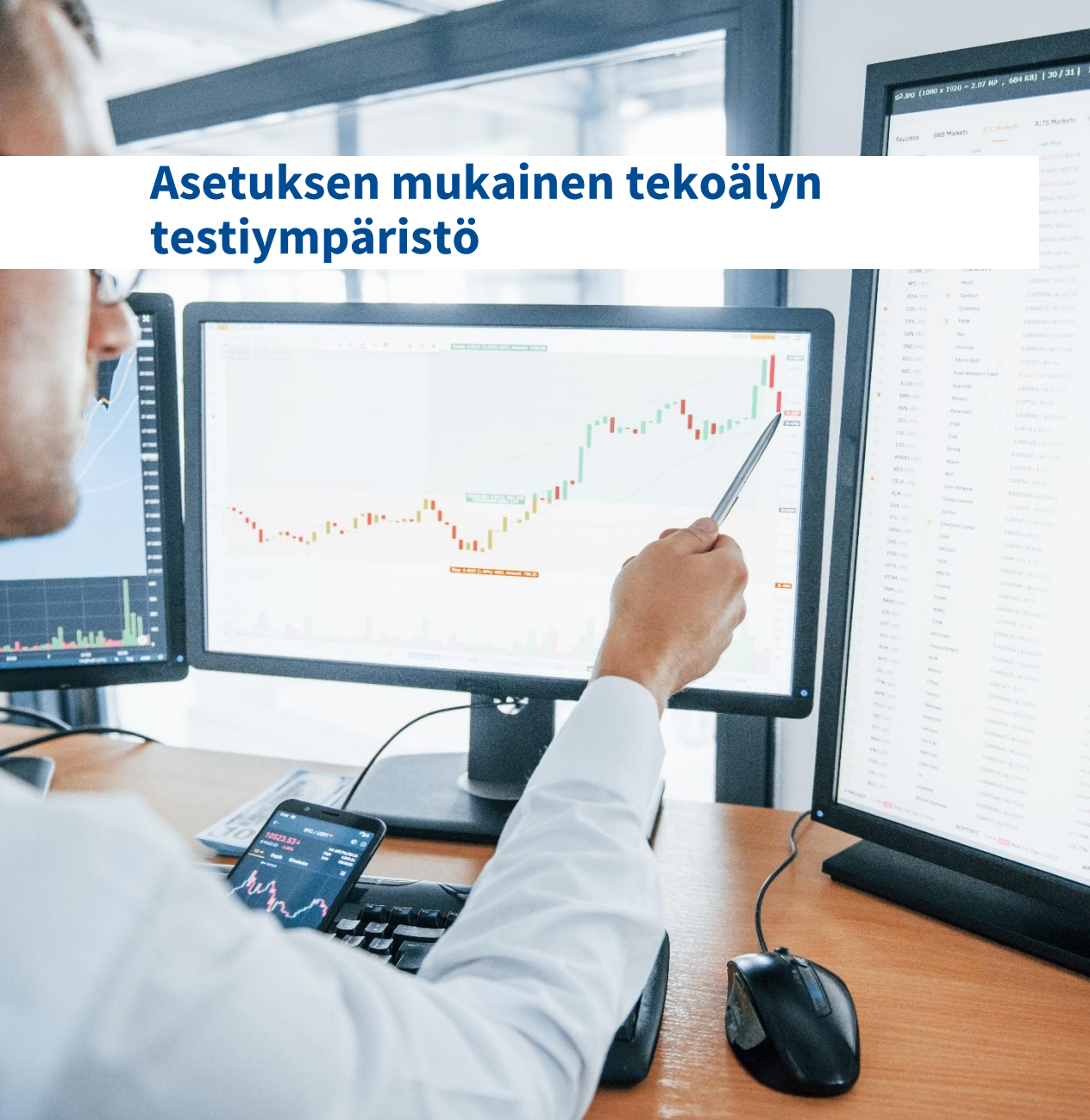
- **Valvottavatilaisuus**
- **Valvottavatapaamiset** niiden kanssa, jotka teema-arviossa vastasivat jo käyttävänsä suuririskisiä tekoälyjärjestelmiä
- **Vuosikysely** suuririskisten tekoälyjärjestelmien käytöstä

2027: Valvontatoimet käynnistyvät

- Valvottavatapaamisia
- Tarkastuksia ja muita valvontatoimia

Seuraamusmaksut tekoälyasetuksen rikkomisesta

- Tekoälyjärjestelmien valvonnan seuraamusmaksulautakunta perustetaan liikenne- ja viestintäviraston yhteyteen
 - Puheenjohtajan nimeää liikenne- ja viestintävirasto
 - Varapuheenjohtajan nimeää tietosuojavaltuutettu
 - Muut jäsenet edustavat markkina- ja valvontaviranomaisia
- Lautakunta määrää lain mukaiset seuraamusmaksut markkina- ja valvontaviranomaisen esityksestä
- Finanssivalvonnan johtaja tekee esityksen seuraamusmaksun määräämisestä koskien Finanssivalvonnan valvomia tekoälyjärjestelmiä

Asetuksen mukainen tekoälyn testiympäristö

- Yksi keskeisistä käytännön työkaluista on tekoälyn sääntelyn testiympäristöt.
- Testiympäristö toimii viranomaisten ohjauksessa ja valvonnassa. Yritykset voivat testata siellä tekoälyjärjestelmiään ennen markkinoille vientiä.
- Testaus tapahtuu sääntelyn mukaisesti ja auttaa kehittäjiä varmistamaan, että ratkaisut täyttävät tekoälyasetuksen vaatimukset erityisesti silloin, kun kyseessä ovat suuririskiset tekoälyjärjestelmät.
- EU:n jäsenvaltioiden tulee perustaa vähintään yksi tekoälyn sääntelyn testiympäristö 2.8.2026 mennessä.
- Asiaan liittyvä hallituksen esitys on tulossa eduskunnan käsittelyyn elokuussa.
- Suomessa vetovastuu on Traficomilla.

Mitä tekoälyn testiympäristö merkitsee yrityksille?

- Tekoälyn sääntelyn testiympäristöjen avulla voidaan:
 - varmistaa sovellusten säädöstenmukaisuus jo kehitysvaiheessa
 - edistää viranomaisten, tutkijoiden ja kehittäjien välistä yhteistyötä
 - tukea vastuullista innovaatiota ilman kohtuutonta sääntelytaakkaa.
- Testiympäristön palvelut ovat ilmaisia kaikille vuoden 2026 loppuun saakka. Tekoälyasetuksen pohjalta palvelut ovat ilmaisia start-upeille ja pk-yrityksillä tämän jälkeenkin.
- Testiympäristön ohjeet hakijoille ja viranomaisille julkaistaan myöhemmin.

Kiitos!

Kysymyksiä?

Liitteet

Finanssivalvontaa koskevat 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut suuririskiset tekoälyjärjestelmät (Liite III kohdat 5a, 5b and 5c)

5. Välttämättömien yksityisten palvelujen ja välttämättömien julkisten palvelujen ja etuuksien saatavuus ja käyttö:

- a) Tekoälyjärjestelmät, jotka on tarkoitettu käytettäväksi viranomaisten toimesta tai viranomaisten puolesta sen arviointiin, ovatko luonnolliset henkilöt oikeutettuja välttämättömiin julkisen avun etuuksiin ja palveluihin, kuten terveydenhuollon palveluihin, sekä tällaisten etuuksien ja palvelujen myöntämiseen, vähentämiseen, peruuttamiseen tai takaisin perimiseen;
- b) Tekoälyjärjestelmät, jotka on tarkoitettu käytettäväksi luonnollisten henkilöiden luottokelpoisuuden arviointiin tai heidän luottopisteytyksensä määrittämiseen, lukuun ottamatta tekoälyjärjestelmiä, jotka on tarkoitettu käytettäväksi talouspetosten havaitsemiseen;
- c) Tekoälyjärjestelmät, jotka on tarkoitettu käytettäväksi luonnollisia henkilöitä koskevaan riskinarviointiin ja hinnoitteluun sairaus- ja henkivakuutusten tapauksessa